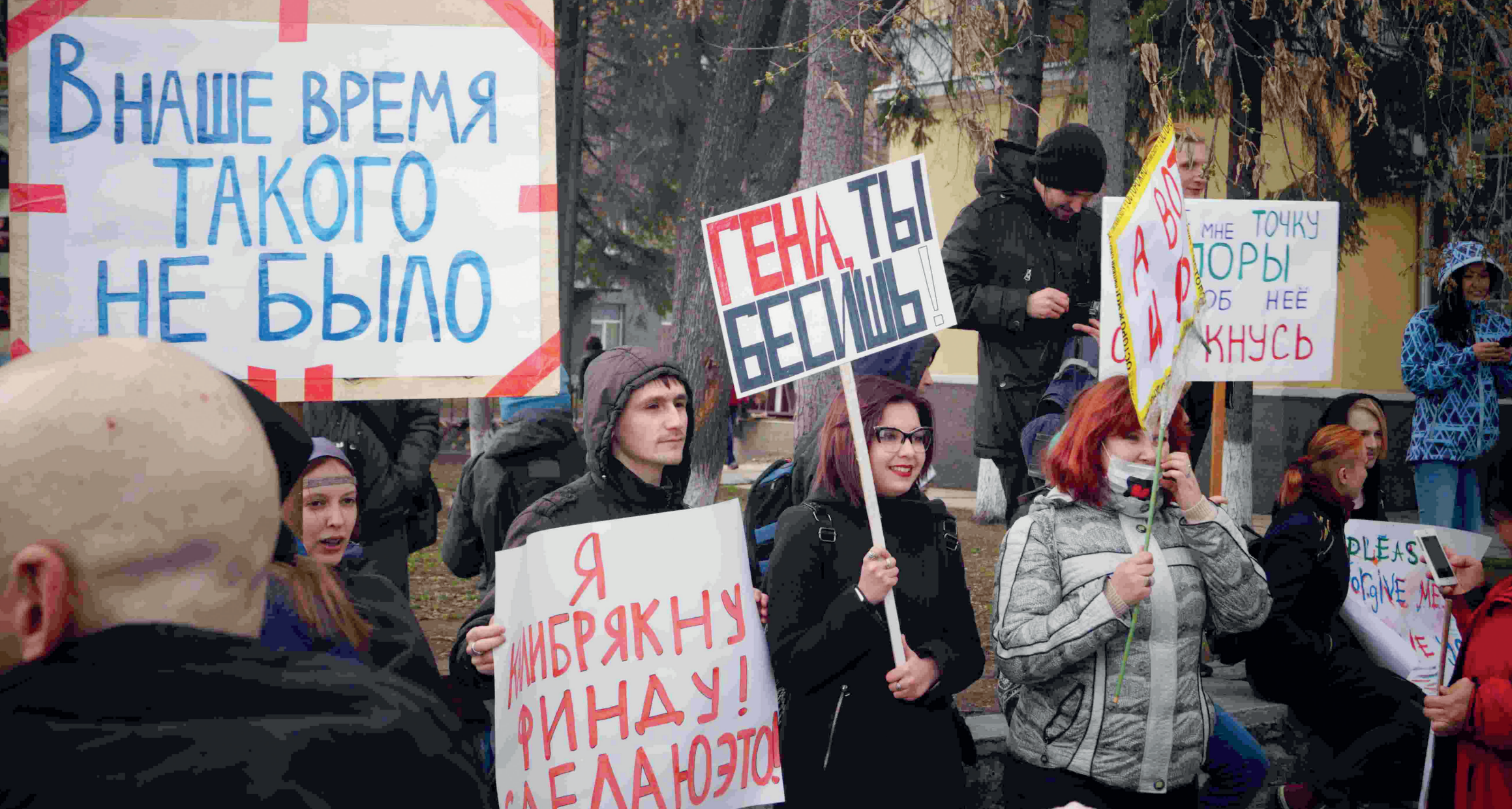

МАСОВІ АКЦІЇ

Ажитло не будується, дороги не ремонтуються, сонце не гріє, а горщик не варить ... Хочеться з усім цим щось зробити, але не знаєш, як? Можливо, пора висловити свою позицію з усіх наболілих питань і виконати свій громадянський обов'язок! Ми розповімо, як правильно організувати мітинг і провести одиночний або масовий пікети, щоб це було максимально ефективно і не наражало учасників на надмірну небезпеку

ВДля початку виберемо, що більше підходить для вираження протесту з того чи іншого приводу:

■ Пікет

Найпростіший спосіб заявити про себе - одиночний пікет. Ви можете вийти з плакатом практично в будь-яке місце в місті і заявити про що завгодно. На нього не потрібні ні дозвіл влади, ні санкції від адміністрації установи, поруч з яким ви будете страйкувати.

■ Масовий пікет

На масовий пікет люди можуть приходити з плакатами, розмовляти співаючи, використовувати гучномовці і інше обладнання, але він переважно концентрується і проходить навколо певної будівлі чи заявленого місця.

■ Мітинг

Найпопулярніша форма самовираження і у політиків і громадських та арт активістів. Вже є більш ресурсною – адже апіорі потребує сцени, обладнання і значно більшої кількості учасників. Бо мітинг з сценою навколо якої перебувають 10-15 осіб то формує доволі дискредитує і зневіряюче враження.

■ Хода

Як правило, закінчується мітингом. Відрізняється від нього тим, що крім площ або окремих ділянок вулиць передбачає перехресття, як мінімум, великої ділянки тротуару, дороги. Фактично це масове проходження громадян за заздалегідь визначеним маршрутом з метою привернення уваги до будь-яких проблем.

■ Монстрація

Монстрація як форма публік-арту розташовується в просторі між художньою діяльністю, соціальною активністю і політичним жестом. Ставлячи під сумнів і травестірую «серйозні» політичні демонстрації, Монстрація є виразним протестом проти відсутності публічної політики в країні, вона не просто маркує кордону цивільних свобод, а й розсовує ці кордони, стаючи школою солідарності, творчої активності та громадянської свободи »

Перша Монстрація пройшла Новосибірську в 2004 році і нагадувала якийсь перформанс. Перший раз в перформансі брали участь кілька десятків людей, що мають відношення до сибірського сучасного мистецтва, вони вийшли на вулицю з асбурдісткімі гаслами на своїх плакатах.

КЛЮЧОВІ СКЛАДОВІ МАСОВОЇ АКЦІЇ

З ЧОГО ПОЧАТИ

Отже, ви готові провести мітинг або масовий пікет. Перш за все, потрібно створити оргкомітет, або ініціативну групу з проведення акцій. Такий оргкомітет повинен взяти на себе всю підготовчу роботу, і перш за все - визначити цілі і завдання мітингу (або пікети). Потрібно визначитися з тим, на яку саме протестну акцію, або, як сказано в законі, «публічний захід» ви здатні: на мітинг або на пікет, і, якщо на мітинг - то з яким числом учасників.

МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АКЦІЇ

Публічний захід може проводитися в будь-яких місцях в разі, якщо його проведення не створює загрози безпеки його учасників. Вибір місця визначається або близькістю до місцевих органів влади і державним установам, або можливістю привернути до себе максимальне суспільну увагу. Якщо ви розраховуєте на увагу чиновників, то мітингувати потрібно в робочий час у будівлі місцевої мерії.

ВАШ МІТИНГ НЕ САНКЦІОНОВАНИЙ

Цю безглузду у юридичному розумінні фразу можна почути від поліцейських та представників органів влади досить часто. Перед усім, запам'ятай – законодавство України встановлює повідомний, а не дозвільний характер організації акту протесту. Пояснюємо: для проведення будь-якої мирної акції не потрібно отримувати у органу влади офіційного дозволу, достатньо лише проінформувати його про свої наміри. Таке право нам дає стаття 39 Конституції України, яка наголошує «Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей». Це означає, що місцеву владу достатньо просто повідомити про ваш мітинг, а не просити у неї дозволу. Найкраще відправити на адресу органів місцевої влади рекомендованого листа, де вказати форму вашої акції, точне місце проведення та тривалість.

ЗАЛУЧАЙТЕ ЯКНАЙШИРШЕ КОЛА ОДНОДУМЦІВ ЩЕ НА ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ.

Масові акції не виникають спонтанно, треба провести суттєву підготовчу роботу для того щоб активізувати та залучити учасників. За допомогою інтернет ресурсів можна організувати колективні обговорення, віртуальні «точки збору», зручні інструменти анонсування акції в соцмережах «вірусним» шляхом. Так, це можуть бути промо-аватарки, вірусні відео чи фотораби, будь що що в зручний і доступний спосіб розяснює мету ваої акції та її ключові вимоги, форми. Користуйтеся дуже простим розрахунком - якщо людина зробила хоча б невеликий, проте власний внесок в організацію заходу, це в рази збільшує вірогідність її появи на акції не лише власною персоною, а ще й з друзями.

ВИЗНАЧАЙТЕ САМЕ СВОЮ АУДИТОРІЮ, КОНКРЕТИЗУЙТЕ МЕСЕДЖІ ТА ПРОДУМУЄТЕ ЧАС І МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ

Продумайте хто саме буде складати ядро вашої акції, яка цільова чи професійна, вікова група. Подумайте які організації та мережі можуть стати вашими партнерами у ній, може вже є існуючі інституціалізовані структури з наявним членством та взаємодією. Також ретельно продумайте час – у будні скоріш за все зібрати велику групу людей вам не вдасться, звісно якщо ваша акція не стосується якоїсь специфічної групи з вільною зайнятістю. Так само сьома ранку у неділю є не дуже вдалим прикладом) Саме невдалий вибір часу в багатьох випадках грав злий жарт з іншими організаціями, що намагались проводити свої акції: обирався або будній день (коли люди на навчання чи на роботу), або ж ранок вихідного, коли й так «ліниві» громадяни мають одну з небагатьох нагод виспатися. Пробуйте знайти найоптимальніший час, який дійсно дозволить залучити якомога більше людей.

СПРОБУЙТЕ СФОРМУВАТИ ЯДРО ВАШОЇ АКЦІЇ

Для забезпечення масовості вуличного заходу необхідно проводити його підготовку таким чином, щоб сформувати ядро учасни-

ків з активістів об'єднаних-організаторів, тобто людей, які візьмуть участь в заході напевно. Саме активісти найчастіше несуть транспаранти і прапори, забезпечують шумову підтримку заходу, в той час як люди, що прийшли взяти участь у мітингу, але не мають безпосереднього відношення до жодної з організацій, його проводять, зазвичай вважають за краще вести себе більш пасивно, обмежуючи свою участь просто знаходженням в числі його учасників.

Збір активістів краще проводити за деякий час до початку заходу і перед висуненням людей на акцію протесту необхідно розподілити їх по координаторам і провести загальний інструктаж.

ЯСКРАВА АТРИБУТИКА, ХАРИЗМАТИЧНІ СПІКЕРИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПРИВАБЛИВІСТЬ ФОРМАТУ. ЛЮДИ ВТОМИЛИСЬ ВІД ПОЛІТИЧНИХ ЗНАМЕН ТА СИМВОЛІКІ І КРАЙНЄ ВАЖКО ДОЛУЧАЮТЬСЯ ДО ТАКИХ АКЦІЙ. Тому за можливості введіть обмеження / заборону на використання політичної символіки, компенсуйте це яскравими банерами та плакатами. Їх хендмейсність лише додасть правдивості картинці та дозволить долучити креатив самих учасників. Це дійсно дає зрозуміти, що акція готувалась щиро, не «конвеєрним» шляхом, а відтак і рівень довіри до неї буде більшим. Крім того вже згадане використання фаєрів практично виключало можливість не помітити марш для перехожих, котрі завжди з цікавістю споглядають за такими дійствами, а відтак і зможуть дізнатися її мету і навіть долучитись.

РОБОТА ЗІ ЗМІ

Ви повинні пам'ятати, що ваша інформація мусить перемогти на ринку ідей у конкуренції поміж іншими ГО, волонтерами, «общественниками», тому меседж має бути максимально чітким, адже під час журналістського опрацювання він і так завдяки ефекту зіпсованого телефону може виявитися перекоханим, тому краще на цьому етапі журналісту полегшити життя. Ще на етапі підготовки плануючи залучити ЗМІ ви маєте поторбуватися про чіткі і зрозумілі відповіді на три запитання: 1) що для нас важливо зробити, чого досягнути; 2) для кого ми це робимо, хто ці люди (зокрема, слід бути свідомим того, що аудиторія може бути малоосвіченою, не розрізняти, приміром, обрпади й ОДА тощо); 3) як про це розповісти цікаво. В останньому випадку йдеться про побудову історії: мають бути герої — люди або навіть неживі предмети, хоч це не означає, що ваша історія мусить бути більш захоплива (але й це теж важливо), факти мусять творити історію.

ДИНАМІЧНІСТЬ, ПАСІОНАРНІСТЬ АКТИВІСТІВ.

Дійсно залучення не просто людей, які прийшли постояти, а з учасників з готовністю протягом години безперервно скандувати заклики та гасла, активно спілкуватись з перехожими безперечно стають головною складовою успіху заходу. Окрім того залучення відомих особистостей надає заходу елементи шоу і, природно, робить його більш привабливим для пересічних громадян. Нерідко люди приходять тільки для того, щоб побачити або послухати відомого діяча мистецтва, журналістики або естради.

ПРОДУМАЙТЕ МОЖЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ МЕРЕЖЕВИХ ДІЙ

Організація акцій з ідентичними гаслами і цілями в декількох інших містах, областях чи регіонах (нехай і значно менш масових порівняно з центральним заходом) переформатує захід у загальнонаціональний і, відповідно, збільшує його політичну вагу, інформаційне звучання, а також мобілізує регіональні організації та ініціативні групи долучатись до подальших дій та акцій.

ВАРТО НЕ ЗАБУТИ

Йдучи на акцію, варто захопити з собою квитанцію про те, що рекомендованого листа органам влади доставлено, а також роздруковану 39 ст. Конституції, де якраз і вказано, що громадяни України можуть мирно збиратися для захисту власних прав. За наявності цих документів міліція не зможе правомірно зупинити проведення вашої акції – хіба що у неї для цього буде рішення суду.

Також перед проведенням акції варто організувати групу спостерігачів. Їхньою задачею буде фото- та відеодokumentування мітингу. Спостерігачам бажано не брати участі у самій акції протесту і за будь-яких умов намагатися уникати арешту, бо саме їм доведеться у випадку затримання учасників акції звертатися до прокуратури та медіа.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada